

Asia: VN/10574/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valkeakosken Energia Oy:n lausunto

Sähkönkulutus kasvaa jatkuvasti digitalisaation, sähköistymisen ja uusien teknologioiden, kuten tekoälyn, pilvipalveluiden sekä IoT-laitteiden yleistymisen myötä. Näiden teknologioiden kehittyminen ja laajentuminen lisäävät merkittävästi datakeskusten määrää ja niiden energiantarvetta, mikä puolestaan kasvattaa sähkön kysyntää maailmanlaajuisesti. Datakeskukset kuluttavat valtavia määriä sähköä sekä palvelimien toimintaan että niiden jäähdyttämiseen, mikä on tehnyt niistä merkittävän energiatehokkuuden kehittämisen kohteen.

Yksi keskeinen keino vähentää datakeskusten ja muun sähköintensiivisen toiminnan ympäristövaikutuksia on niiden tuottaman hukkalämmön hyödyntäminen. Hukkalämmön tehokas talteenotto ja käyttö esimerkiksi kaukolämpöjärjestelmissä voi merkittävästi vähentää primäärienergian, kuten fossiilisten polttoaineiden käyttöä kaukolämmöntuotannossa. Tämä edistää energiatehokkuuden parantamista, alentaa lämmöntuotannon kustannuksia ja vähentää merkittävästi kasvihuonekaasupäästöjä.

Hukkalämmön hyödyntämisen laajentaminen tukee myös kaukolämmön tuotannon hiilineutraaliu-

den tavoittelua, sillä se mahdollistaa perinteisten polttoon perustuvien energiantuotantomuotojen korvaamisen uusiutuvilla ja kiertotalouteen perustuvilla ratkaisuilla. Kun datakeskusten ja muiden teollisten toimijoiden tuottamaa lämpöä hyödynnetään kaukolämpöverkossa, voidaan vähentää tarvetta käyttää päästöjä aiheuttavia energianlähteitä lämmöntuotannossa. Tämä on erityisen tärkeää kestäväen kehityksen ja ilmastotavoitteiden kannalta, sillä energiatehokkuuden parantaminen ja päästöjen vähentäminen ovat keskeisiä keinoja hillitä ilmastonmuutosta.

Kokonaisuudessaan hukkalämmön hyödyntäminen on taloudellisesti ja ekologisesti järkevää. Se mahdollistaa tehokkaamman energiankäytön, pienentää riippuvuutta perinteisistä energialähteistä ja tukee siirtymää kohti vähähiilistä energiajärjestelmää. Datakeskusten määrän ja energiantarpeen kasvaessa on entistä tärkeämpää ottaa käyttöön innovatiivisia ratkaisuja, jotka mahdollistavat hukkalämmön täysimääräisen hyödyntämisen ja kaukolämmöntuotannon kestäväen kehityksen mukaisesti.

Jos sähköveroa muutetaan nyt esitetyllä tavalla, se voi vähentää uusien datakeskusten investointihalukkuutta Suomeen ja nostaa niiden toimintakustannuksia.

Tämä voi tehdä lämmön hyödyntämisestä kannattamatonta tai jopa lopettaa joitakin nykyisiä lämmön talteenottoprojekteja.

Tämä voi vähentää saatavilla olevan hukkalämmön määrää, jolloin energiayhtiöiden täytyy tuottaa enemmän lämpöä muilla – usein kalliimmilla ja vähemmän ympäristöystävällisillä tavoilla.

Kun sähköenergiaa käytetään lämmön talteenotolla varusteissa datakeskuksissa, tulee kaupallisesti kannattavan toiminnan sivutuotteena kaukolämpöenergiaa lähes 100 % hyötysuhteella.

Sähköenergian käyttö alemman veroluokan sähkökattilalaitoksissa tuottaa pelkästään kaukolämpöenergiaa.

Marttila Olli-Pekka
Valkeakosken Energia Oy

Koskinen Kai-Kristian
Valkekosken Energia Oy